

елементи статусу державного службовця є характерними і для муніципального [9, с. 617].

Таким чином, можна зробити висновок, що муніципальна служба в Україні – це професійна, на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та реалізацію окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом.

Список використаної літератури

1. Конституція України від 28.06.1996 [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про місцеве самоврядування в Україні [Текст]: Закон України від 21.05.1997 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст.170.
3. Про місцеві вибори [Текст]: Закон України від 14.07.2015 // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 37-38. – Ст.366.
4. Про службу в органах місцевого самоврядування [Текст]: Закон України від 07.06.2001 // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175.
5. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 40. – Ст.290.
6. Коренев А.П. Административное право России [Текст]: Учебник / А.П.Коренев. – Ч. I. – М.: МЮИ МВД России, изд-во «Щит-М», 2009. – 280 с.
7. Погорілко В.Ф. Муніципальне право України [Текст]: Підручник / В.Ф.Погорілко, О.Ф.Фрицький. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
8. Рунова Н.О. Державна служба як різновид публічної державної служби в Україні: проблеми інституалізації [Текст] / Н.О.Рунова // Публічне право. – 2013. – № 2. – С. 241-246.
9. Старілов Ю.Н. Курс общего административного права [Текст]: В 3 т. – Т. 1 / Ю.Н.Старілов. – М.: Издательство НОРМА, 2002. – 728 с.

А. В. Грязев

аспірант

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: к.ю.н., доц. З. В. Кузнєцова

АБСЕНТЕЇЗМ В УКРАЇНІ: ПОНЯТТЯ, ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМИ

Вибори є однією з найважливіших форм безпосередньої демократії, за допомогою якої формуються представницькі органи влади в державах з республіканської формою правління. Окрім таких складних питань інституту виборів, як виборча система, виборчий процес, особливе значення відводиться сутності виборчого права

та свободи громадян держави в реалізації цього права, яке в тому числі включає право не приймати участь у виборах взагалі. Свобода виборів в Україні підтверджується також тим фактом, що в законодавстві не визначено обов'язкової кількості виборців, які мають проголосувати для того, щоб вибори вважались дійсними. Таким чином, явка виборців на виборчі дільниці як важливий критерій, який може істотним чином впливати на хід виборів та їх результати, а також є показником політичної активності громадян, не впливає на юридичні наслідки самих виборів. Якщо ми звернемося до статистики президентських виборів 2014 р., то побачимо загальний відсоток явки виборців 60,29 % [1], за 2010 р. – 68,8% [2]. Також за даними ЦВК відображається явка на парламентських виборах: 2012 р. – 56,76% [3], 2014 р. – 52,42% [4].

Політична пасивність громадян держави як негативний фактор виборчого права в юридичній та політичній науці іменується – абсентеїзм.

Абсентеїзм (від лат. Absens (absentis) – відсутній) – байдуже ставлення населення країни до політичного життя, ухилення, масова відмова від участі у виборах, зборах, та інших проявах громадської думки [5].

Рівень абсентеїзму в державі характеризує стан політичної системи, відношення громадян до неї. Ігнорування голосування може бути як формою пасивного схвалення існуючої політичної ситуації, так і навпаки – формою вираження невдоволення владою, недовіри, що призводить до відсторонення людини від політичних процесів. Таким чином, серед абсентеїстів можна виділити різні групи.

Першу групу складають особи, які не беруть участі у виборах з об'єктивних причин (фізична неміч, раптова хвороба, інші кон'юнктурні обставини, що унеможливають відвідування виборчої дільниці).

Другу складають ті, хто, не маючи особливих підстав для невдоволення ситуацією в суспільстві та не прагнучи до серйозних змін, вважає для себе зайвим участь у виборчому процесі.

Третя група – це індивіди, які негативно відносяться до порядку, що утвердилися в суспільстві, або не вірять в можливість внести корективи в політику, що проводиться за допомогою виборчих бюлетенів, або розглядають своє утримання від участі у виборах як форму негативного політичного волевиявлення. До них відносяться ще одна специфічна група абсентеїстів голосуючих проти всіх політичних сил, що претендують на виборні місця [6].

Залежно від мотивів неучасті у виборах виокремлюють такі види абсентеїзму: політичний; економічний; соціальний; аполітичний. Якщо абсентеїзм *політичний*, то особа, ухиляючись від участі у виборах, висловлює протест політичним програмам і передвиборним платформам усіх кандидатів, вважаючи, що жодна з них не відповідає його власним політичним поглядам. Політичний абсентеїзм може бути також пов'язаний зі сумнівами виборця стосовно можливості проведення справедливих виборів. Якщо абсентеїзм зумовлений *економічними* чи *соціально-економічними* причинами, то виборець висловлює протест стосовно складної економічної чи соціальної ситуації в суспільстві (безробіття, недостатня соціальна захищеність, погана екологія і под.), він не вірить у бажання та здатність усіх кандидатів боротися з цими негативними явищами. *Аполітичний* абсентеїзм не пов'язаний з політичною демонстрацією, а полягає в байдужому ставленні, відсутності усякого інтересу виборця до виборів та політики загалом.

Абсентеїзм може бути пов'язаний із нерозвиненою політичною свідомістю людей. Рівень неучасті в голосуванні значно вищий серед людей із низьким соціально-економічним статусом. На це впливає притаманний цій групі нижчий рівень освіти, відсутність «пізнавального досвіду», потрібного для розуміння складних державних справ. Зрештою багато виборців із нижчим статусом не голосують, бо не вірять, що система може відповісти на їхні потреби. Вони вважають, що жодна партія або кандидат не репрезентують інтереси людей [7].

Але одним з найважливіших факторів, на нашу думку, слід виділити абсентеїзм який пов'язаний з протестом проти недемократичного виборчого законодавства, недоліків виборчої системи або існуючої форми правління взагалі.

Аналізуючи більшість причин, через які участь виборців зменшується, ми можемо зробити висновок, що боротьба з абсентеїзмом важкий процес, який базується на правильному використанні економічних, адміністративних та законодавчих інструментів.

Також слід звернути увагу на наступні чинники, які впливають на явку виборців:

- важливість результату голосування (чим результат важливіший тим явка більша і навпаки);
- вид голосування (вибори, референдум);
- здатність голосуванням реально вплинути на зміну ситуації;

- адміністративний вплив (штучно збільшує явку на виборах);
- мобілізація населення (збільшує явку на виборах);
- тип політичного режиму (у демократичному політичному режимі неявка більша у порівнянні з недемократичним політичним режимом);
- кількість турів голосувань (якщо голосування проходить в декілька турів, у другому турі явка виборців більша ніж у першому) [8].

Зауважимо, що більшість вищезазначених факторів регулюється на законодавчому рівні.

Попри те, що виборче законодавство України є недосконалим, має чимало недоліків та зауважень, не рідко піддається змінам з причин, вигідних для правлячої на відповідному відрізку часу влади, при вдосконаленні виборчого законодавства слід враховувати не тільки покращення виборчого процесу в бік зростання демократичності виборів, але й брати до уваги фактори, які впливатимуть на зниження рівня абсентеїзму в країні.

На нашу думку, слід розпочинати з адміністративного впливу на дану проблему. Такий підхід підтверджується досвідом окремих зарубіжних країн: Австрії, Туреччини, Бельгії, Італії. Дані держави відзначаються тим, що в їх законодавстві передбачена відповідальність у формі санкцій за неучасть у виборах.

Це дуже складне питання, адже з одного боку виборче право пов'язане з добровільним волевиявленням та засновується на свободі громадянина, тобто його бажанні або не бажанні цим правом користуватися. З іншого боку вбачається безвідповідальність громадянина до розвитку держави та байдужість до свого зв'язку з державою.

Складність питання також вбачається в тому, що необхідно обрати не тільки вид санкції, яка буде мати реальний вплив на поведінку виборця, але й орган, який встановлює цю санкцію, підсудність у разі оспорування, вид відповідальності, виключення і таке інше.

Список використаних джерел

1. Про результати виборів Президента України: Протокол Центральної виборчої комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/info/protokol_cvk_25052014.pdf. – Назва з екрана.
2. Оголошення результатів на засіданні Центральної виборчої комісії [Електронний ресурс] // Вісник Центральної виборчої комісії. – 2010. – №1(18), березень. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2010_1/visnik_st_2.pdf. – Назва з екрана.

3. Відомості про виборців після закінчення голосування: архів даних ЦВК про вибори народних депутатів України 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2012/wp095_2?PT001F01=900&pt049f01=2#. – Назва з екрана.
4. Про результати виборів народних депутатів України у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі: Протокол Центральної виборчої комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/info/protokol_bmvo_ndu_26102014.pdf. – Назва з екрана.
5. Погорелый Д.Е. Политологический словарь-справочник / Под общей редакцией С.Н.Смоленского. – М., 2008. – 8 с.
6. Арина К.И. Асбентеизм в политике: причины и последствия [Электронный ресурс] / К.И. Арина // Ученые записки Казанского университета: гуманитарные науки. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/absenteizm-v-politike-prichiny-i-posledstviya>. – Назва з екрана.
7. Шведа Ю.Р. Асбентеїзм (абсентеїзм) [Електронний ресурс] / Ю.Р.Шведа. – Режим доступу: <http://yuriy-shveda.com.ua/uk/communication/shkola-polit-komunikaciyi/580-absenteism.html>. – Назва з екрана.
8. Коваль Р.М. Асбентеїзм в Україні: особливості та динаміка [Текст] / Р.М.Коваль // Студентські наукові записки. Серія «Політичні науки». Матеріали конференції: «Перспективи та загрози демократії у постпомаранчевий період в Україні». – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2010. – Вип. 4. – 150 с. – С.37-40.

Д. С. Журавський

студ. VI курсу

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: к.ю.н., доц. К. Ю. Кармазіна

ДЖЕРЕЛА ЗАКРІПЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ СУДДІВ

Ідеї об'єднання європейських держав, міжнародно-правової інтеграції походять із далекого минулого, проте саме на сучасному етапі розвитку міждержавних відносин ці процеси відіграють особливу роль. Постійне ускладнення функцій, які має здійснювати міжнародне право, зумовлює збільшення кількості міжнародних правових актів – джерел міжнародного права, в яких закріплено загальноновизнані стандарти. Як правило, ці стандарти об'єктивуються у джерелах міжнародного права, які в міжнародно-правовій літературі набувають подвійного значення – матеріального (міжнародні відносини) та формального (зовнішні форми, що містять юридичні норми), котрі є юридичною категорією та до яких належать міжнародні договори, в тому числі загальні та спеціальні міжнародні конвенції; міжнародні правові звичаї; загальні принципи міжна-